№4-макала. Кашматова, Ж.А. Дене тарбиялык ишмердүүлүккө даярдыкты калыптандыруунун педагогикалык модели [Текст] / Ж.А. Кашматова // Наука и новые технологии. – Бишкек, 2013. –№5. – 317-318-бб.

Профилактикой всех этих проблем может послужить нормальные взаимоотношения ребенка в семье. Важным условием нормальных взаимоотношений в семье между родителями и детьми является взаимная информированность родителей и детей, в этом случае будет и формироваться хорошее отношение к учебе. Взаимная информированность родителей и детей дает возможность прийти к взаимопониманию и уважению мнения друг друга.

Проводя данные исследования, мы пришли к выводу, что, именно, поэтому деятельность школьного психолога важна в системе образования.

На наш взгляд, нужно усилить продвижение в указанном направлении, правильно установить место и роль психолога в образовательном пространстве, позволить вывести психологическую службу на уровень, соответствующий требованиям общественности и школы.

Литература:

1. *Д.Я.Райгородский.* Практическая психодиагностика. Методики и тесты. Издательство "Бахрах-М", Самара, 2001.
2. *А.М.Прихожан.* Психология тревожности. Дошкольный и школь. возраст. Изд-во "Питер", Санкт-Петербург, 2009.
3. Ссылка в интернете «Проект роль психолога в школе» http://www.art.ioso.ru/wiki/index.php

Рецензент: псих. н.к., доцент Мурзаев М.С.

Кашматова Ж.А.

ДЕНЕ ТАРБИЯЛЫК ИШМЕРДҮҮЛҮККӨ ДАЯРДЫКТЫ КАЛЫПТАНДЫРУУНУН ПЕДАГОГИКАЛЫК МОДЕЛИ

J. A.Kashmatova

PEDAGOGICAL MODEL OF FORMATION OF READINESS TO PHYSICAL ACTIVITIES

УДК 371:371.3(575.2) (043.3)

Макалада "башталгыч класстардын мугалими" адистигиндеги студенттердин дене тарбиялык ишмердүүлүккө даярдыгын калыптандыруунун педагогикалык моделинин мазмуну чагылдырылды.

The article deals with the contents of pedagogical models in formation of ready nets to physical activities of students of specialty "Teacher of primary classes".

Даярдыкты калыптандыруунун системалык мамилесинин методологиясына ылайык ДТИ (дене тарбиялык ишмердүүлүк) педагогикалык система катары каралат жана төмөнкү катыштарда мүнөздөлөт:

1) максаттуу багытында;
2) структуралык компоненттердин мазмунунда;
3) тышкы жана ички иштөө механизмде;
4) жаралышы жана өнүгүшүндө.

Анын иштешинин максаты студенттердин өз керектөөлөрүнө жана жөндөмүнө адекваттуу ДТИтүн түрүнө катышуу менен дене тарбиясынын баалуулуктарын натыйжалуу өздөштүрүүгө даярдыгын калыптандыруу болуп саналат.

Системанын структуралык компонентери болуп этаптык жана оперативдүү максаттар системасы, мазмуну башкарылган педагогикалык таасирлердин субъект жана объекттери саналат. Этаптык максаттар табигый ылайыктуулук [1] принцибин эсепке алуу менен аныкталган жана ДТИкө даярдыктын өнүгүү деңгээлдери адекваттуу.

Оперативдүү максаттар ишмердүүлүк мамилесинин негизинде бөлүнүп берилди жана студенттердин билимдерин ДТИ түн жолдору менен куралдануу багытын чагылдырат. ДТИтүн мотивдерин калыптандыруу милдеттери жана ага ошондой эле өз "мененин", рефлексивдүү мамиленин талаптары оперативдүү максаттарга жетиштүү процессинде чечилет.

Оперативдик максаттардын мазмунун аныктоодо студенттердин инсандык өзгөчөлүктөрү эске алынат. ДТИтүн айрым түрлөрүнө кызыгуу жана аны турмушка ашырууга мүмкүндүк деңгээли болуп: физикалык ден соолук, дене тарбия көнүгүүлөрү менен мурда машыгуу тажрыйбасы, физикалык сапаттардын жана организмдин деңгээли саналат.

ДТИкө даярдыкты калыптандыруу системасынын мазмунунун негизги элементтери болуп: 1) теориялык, методикалык жана практикалык билимдер, өзү жөнүндөгү билимдер; 2) физикалык ден соолук, физикалык өнүгүү, физикалык даярдык эсептелет.

Организмдин функционалдык мүмкүндүктөрүнө: 1) ДТИкө даярдык операциялык комплексинин мазмунун түзгөн методикалык жана кыймыл билгичтиктер; 2) физикалык сапаттар кирет.

Бул мазмун аны өздөштүрүү ыгына жараша сандык 3 бөлүккө диффренцияланат. Өзүнө сандык жана справкалык материалды, мелдеш эрежелерин, нормативдик документтер, тарыхый фактыларды камтыган биринчи бөлүк окуу маалыматтык кабылдоо жана эске тутуу менен өздөштүрүлөт. Экинчи бөлүк кыймыл билгичтигин жана физикалык сапаттарды камтыган репродуктивдүү мүнөздөгү практикалык көнүгүүлөрдү аткаруу аркылуу; теориялык, методикалык жана практикалык билимдерди жана методикалык билгичтиктерди камтыган үчүнчү бөлүк

издөө мүнөзүндөгү окуу – таанып билүү ишмердүүлүгүн уюштуруу аркылуу окуу материалынын экинчи жана үчүнчү бөлүктөрү дидактикалык жактан иштелип чыккан жана практикалык көнүгүүлөр системасында жана теориялык тапшырмалардын системасы түрүндө сунушталган.

ДТИкө даярдыкты ишке ашыруучу субъекттер болуп дене тарбия кафедрасынын окутуучулары саналат. Алардын кесиптик тажрыйбасына жана муну менен шартталган бериле турган окуу материалынын мазмунундагы өзгөрүүлөр жана анын окуу процессинде орун алышы алдын ала кесиптик даярдыктын ишке ашуусун жана студенттер менен болгон жумушта практикалык чечилишин болжолдойт. Бардыгынан мурда бул студенттерде ДТИкө карата эмоциалдык баалуулук мамилени натыйжалуу калыптандыруу үчүн зарыл билим жана билгичтиктер менен куралдандырууга, рефлексияга жөндөмдү өнүктүрүү, максат коюу, пландоо ыгына үйрөтүүгө таандык. Бул тапшырмалар физикалык сапаттарды өнүктүрүү жана кыймыл билгичтик калыптануу тапшырмаларынан аларды чечүүгө алардын педагогикалык ишмердүүлүгү топтолгон салтка айланган алкагына салыштырмалуу жаны болуп саналат.

ДТИкө даярдыктын калыптануу системасынын обөекти болуп ЖОЖдордун студенттери чыгат. Педагогикалык практика жана илимий изилдөөлөрдүн жыйынтыктары биринчи курстун студенттери "Дене тарбия" сабагын окуй баштаган убакытта физикалык ден соолуктун көрсөткүчтөрү жана ДТИ кө дардыктын структуралык компоненттери боюнча бир топ айырмаларын көрсөттү. Бул оперативдүү максаттарды, ошондой эле бул максаттарга тиешелүү мазмунун жана процессин алдын ала камсыздоону да дифференциялоону жана индивидуалдаштырууну талап кылат. Ошентип ДТИкө даярдыкты калыптандыруунун биз иштеп чыккан моделинин мазмуну анын:

- Бүтүн экенин, себеби ДТИкө студенттердин даярдыгын калыптандыруу процессинин бүтүн мазмунун чагылдырат;
- Ишмер, бул ДТИкө даярдыкты калыптандыруунун багыттуулугунда чагылат;
- Инсанга багытталган, бул студент инсандын дене тарбиясын калыптандырууга багытталгандыгынан көрүнөт;
- Интегралдуу, даярдыктын бардык структуралык составдык бөлүгүн калыптандырууну бириктирет;
- Көп деңгээлдүү, даярдыктын бир деңгээлинен экинчи бийик деңгээлге ырааттуу өтүүнү камсыздай турган;
- Долбоордук, аны колдонуунун жыйынтыгын көрө билүүгө шарт түзөт.

Колдонулганадабияттар:

1. Беспалько, В.П. Слагаемые педагогической технологии.-М.:Педагогика,1989.192-б.
2. Абдулина О.А. Общепедагогическая подготовка учителя в системе выс. пед. образ. - М.: Просв., 1990.141-б.

Рецензент: п.и.к. Мийзамов М.

Кудайкулов К., Боркошев М.М., Байышева Г.Ж., Усманов З.

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ИССЛЕДОВАНИЯ НАРОДНЫХ ПОДВИЖНЫХ ИГР КАК СРЕДСТВА РАЗВИТИЯ ПОЗНАВАТЕЛЬНЫХ ИНТЕРЕСОВ СТАРШИХ ДОШКОЛНИКОВ

Kudaykulov K. Borkoshev MM, Bayysheva GJ, Usmanov Z.

THEORETICAL FOUNDATIONS OF RESEARCH PEOPLE'S MOBILE GAMES AS A MEANS OF SENIOR COGNİTİVE İNTEREST DOSHKOLNIKOV

УДК 371:371.4(574.2) (044.4)

Макалада мектепке чейинки жаштагы балдарга элдик оюндар аркылуу чөйрө таанымын өстүрүү жөнүндө айтылган.

In this at ticle Hiere were given the used literature nove ties in hie scientific work end hie results of hie scientific experiences.

В настоящее время дошкольные учреждения нуждается в такой организации своей деятельности, которая обеспечила бы развитие индивидуальных способностей и творческого отношения к жизни каждого воспитанника, внедрение различных инновационных учебных программ, реализацию принципа гуманного подхода к детям и пр. Иными словами, общество чрезвычайно заинтересована в знании об особенностях психического развития каждого конкретного ребенка. И не случайно все в большей степени возрастает роль практических знаний в профессиональной подготовке педагогических кадров.

Уровень обучения и воспитания в детских садах в значительной степени определяется тем, насколько педагогический процесс ориентирован на психологию возрастного и индивидуального развития ребенка. Это предполагает психолого-педагогическое изучение дошкольников на протяжении всего периода обучения с целью выявления индивидуальных вариантов развития, творческих способностей каждого ребенка, укрепления его собственной позитивной активности, раскрытия неповторимости его личности, своевременной помощи при отставании в учебе или